

**UCHWAŁA NR LX/353/24
RADY GMINY TOPÓLKA**

z dnia 22 marca 2024 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób
Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2030**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, poz. 572, poz. 1463 i poz. 1688) oraz art. 6 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. 2021 r. poz. 1249 i z 2023 r. poz. 535, poz. 289 i poz. 1606)

uchwała się co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024 - 2030 w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Traci moc uchwała nr XXII/172/20 Rady Gminy Topólka z dnia 28 grudnia 2020 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Topólka na lata 2021 – 2025.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Topólka.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej.

Przewodniczący Rady Gminy
Topólka

Stanisław Borkowski

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ
ORAZ OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ
NA LATA 2024-2030
SPIS TREŚCI**

ROZDZIAŁ I.

1. Wprowadzenie
- 1.1 Uzasadnienie wprowadzenia programu
2. Podstawy prawne
3. Adresaci Programu
4. Miejsce i realizacja Programu
5. Realizatorzy Programu i czas realizacji
- 5.1 Zasoby instytucjonalne w obszarze pomocy rodzinie dotkniętej przemocą

ROZDZIAŁ II.

Część programowa

1. Opis problemu
2. Założenia Programowe
3. Kierunki Programu
4. Cel główny Programu
5. Cele szczegółowe, adresaci, cele operacyjne, realizatorzy i wskaźniki osiągnięcia celu, termin realizacji celu strategicznego
6. Beneficjenci Programu

ROZDZIAŁ III.

Część diagnostyczna

1. Potrzeby w sferze przeciwdziałania przemocy domowej
2. Monitorowanie sprawozdawczości i środki finansowe na realizację Programu
- 2.1 Sprawozdawczość
- 2.2 Finansowanie programu

ROZDZIAŁ I

1. WPROWADZENIE

Rodzina jest podstawową jednostką społeczną i podstawowym środowiskiem funkcjonowania człowieka. W rodzinie osoba ma możliwość rozwijania i kształtowania swojej osobowości, poglądów i systemu wartości. Więzy łączące jej członków charakteryzuje trwałość, wzajemne zaufanie oraz poczucie bezpieczeństwa. Dom rodzinny jest dla wielu osób miejscem do którego chętnie wracamy. Dlatego osoby, które doznają przemocy w środowisku domowym, rodzinnym towarzyszy wielkie cierpienie fizyczne, psychiczne, emocjonalne, gdyż dotyka ono ich podstaw na których opiera się ich funkcjonowanie i zaburza poczucie bezpieczeństwa.

Zgodnie z Rządowym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024 - 2030 przyjętym w listopadzie 2023 roku „przemoc domowa jest w Polsce, podobnie jak w innych krajach jednym z głównych problemów społecznych, który wymaga podejmowania szeroko zakrojonych działań przeciwdziałających temu zjawisku”. Badania i statystyki wskazują, że wpływ na występowanie przemocy ma: dziedziczenie wzorca przemocy ze środowiska pochodzenia, uzależnienie od alkoholu lub jego nadużywanie a także coraz częściej używanie substancji psychoaktywnych. Badania przeprowadzone w ramach Lokalnej Diagnozy zjawiska przemocy w Rodzinie na obszarze Gminy Topólka w 2023 r. potwierdzają Ogólnopolskie wnioski dotyczące korelacji stosowania przemocy i występowania jednocześnie problemu alkoholowego. Mieszkańcy gminy Topólka wskazali, że jedną z najczęstszych przyczyn stosowania przemocy w rodzinie są uzależnienia. Tę opinię potwierdzają także badania wykonane w grupie osób zawodowo zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy. Zwrócono uwagę, że w ramach realizacji procedury Niebieskiej Karty w większości podejmowanych spraw są kierowane wnioski do Gminnych i Miejskich Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Przyczyny stosowania przemocy to nie tylko uzależnienie od alkoholu, lecz mogą one wynikać z przyczyn osobistych, frustracji, stresu, zaburzeń psychicznych, braku więzi emocjonalnych. Ponadto przyczyn tego zjawiska można także dopatrywać się w tradycjach, zwyczajach i przekonaniach funkcjonujących w społeczeństwie w którym żyjemy. Przemoc domowa jest zjawiskiem trudnym do ujawnienia w związku z tym, że osoby doświadczające przemocy boją się, wstydzą, często nie wierzą w skuteczność pomocy. Nie bez znaczenia jest fakt, że „ofiare” i „sprawcę” łączą bliskie więzi rodzinne i emocjonalne. Przemoc domowa bardzo często jest przyczyną poważnych trudności osobistych, społecznych i zdrowotnych. Niejednokrotnie przemoc prowadzi do naruszeń norm moralnych i prawnych. Osobami dotkniętymi przemocą domową są zarówno dorośli, jak i dzieci, natomiast osobami stosującymi przemoc są zazwyczaj osoby dorosłe – zdecydowanie częściej mężczyźni niż kobiety .

W literaturze można znaleźć wiele definicji tego zjawiska. Przemoc kojarzy się z brutalnością, okrucieństwem, przestępczością. Przemoc można scharakteryzować jako relację między ludźmi, która opiera się na przeważającej sile. W tej relacji jedna ze stron ma przewagę nad drugą, jedna osoba chce dominować. W tym kontekście ważne jest wskazanie różnicy pomiędzy przemocą a agresją, którą jest nierównowaga sił występująca pomiędzy osobami. W przemocy przewaga występuje po stronie sprawcy, w przypadku agresji jest ona zrównoważona. Kolejną cechą charakterystyczną dla przemocy jest to, że jej celem jest wyrządzenie szkody, bólu, cierpienia. Trzeba wspomnieć, że sprawca naraża na szkody życie i zdrowie ofiary. Przemoc to zamierzone działania. W swoim głównym celu ma zamiar podporządkowanie ofiary. Do przemocy dochodzi poprzez naruszenie praw osobistych drugiego człowieka, manipulowanie. Do przemocy dochodzi także poprzez wywołanie cierpienia. Inna definicja przemocy stanowi o tym, że są to celowe akty, które godzą w osobistą wolność jednostki. Przemoc narusza prawa i dobra osobiste. Inny ciekawy pogląd mówi o przemocy, którą odziedziczyliśmy po zwierzęcych przodkach. Autor zauważa, że wśród zwierząt przemoc jest stosowana racjonalnie. Zwierzęta nie atakują, kiedy są najedzone. Natomiast u człowieka przemoc stała się sposobem życia. Przemoc uderza w wolność osobistą drugiego człowieka. Bardzo często przenosi się na grunt rodziny. Zgodnie z definicją programu Duluth: przemocą w rodzinie nazywamy każde zachowanie skierowane wobec osoby bliskiej, którego celem jest utrzymanie nad nią kontroli i władzy.

Jeszcze szerzej przemoc jest definiowana w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej z dnia 29 lipca 2005 r., w której przemoc domową należy rozumieć jako **„jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:**

- a) **narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia;**
- b) **naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną;**
- c) **powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę;**
- d) **ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej;**
- e) **istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej”.**

W literaturze przedmiotu wyróżnia się następujące formy przemocy:

- a) **Przemoc fizyczna** – nazywana również gorącą, to każde agresywne zachowanie polegające na użyciu siły i prowadzące do naruszenia nietykalności cielesnej, nieprzypadkowych urazów, zranień, stłuczeń, złamań czy zasinięć (m.in.: popychanie, obezwładnianie, szarpanie, policzkowanie, uderzanie pięścią, kopanie, duszenie, rzucanie przedmiotami, użycie przedmiotów lub narzędzi niebezpiecznych, mogących spowodować utratę zdrowia lub życia).
- b) **Przemoc psychiczna** – nazywana również zimną, to umyślne agresywne działania, wykorzystujące nie tyle siłę fizyczną lecz mechanizmy psychologiczne, powodujące zachwianie u ofiary pozytywnego obrazu własnej osoby, obniżenie u niej poczucia własnej wartości, pojawienie się stanów lękowych i nerwicowych. Zachowania sprawcy mają na ogół charakter poniżający lub budzący poczucie zagrożenia i wywołują emocjonalny ból lub cierpienie (m.in.: wyśmiewanie, wyzywanie, krytyka, groźby, kontrolowanie i ograniczanie kontaktów z innymi osobami).
- c) **Przemoc ekonomiczna** – przejawia się w uniemożliwieniu dostępu do rodzinnych środków finansowych, prowadząc do całkowitego finansowego uzależnienia ofiary od sprawcy (np. odbieranie zarobionych pieniędzy, niezaspokajanie materialnych potrzeb rodziny, uniemożliwianie podjęcia pracy).
- d) **Przemoc seksualna** – wymuszenie pożycia seksualnego lub nieakceptowanych i niechcianych przez ofiarę praktyk seksualnych w celu zaspokojenia potrzeb seksualnych sprawcy (np. sprawca stosuje przemoc grozi użyciem przemocy, żeby zmusić ofiarę do stosunku, może zostać skazany za gwałt).
- e) **Zaniedbanie** – stan ciągłego niezaspokajania podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych osób zależnych.

1.1. Uzasadnienie wprowadzenia programu

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej. Celem programu jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszanie jej negatywnych następstw w życiu społecznym i rodzinnym. Kolejne obowiązki przypisane gminie przez ustawodawcę to:

- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, szczególnie poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą;

- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą domową miejsc w ośrodkach wsparcia;

- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Art.9b. ust. 2 pkt 4 w/w ustawy stanowi, że do zadań Zespołu Interdyscyplinarnego należy m.in. opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej.

W związku z powyższym powstanie Gminnego Programu Przemocy Domowej wynika wprost z założeń zawartych w ustawie z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej, pozwala jednocześnie na dokonanie szczegółowej analizy problemu oraz prezentuje konkretne metody przeciwdziałania przemocy występującej w społeczności lokalnej, jaką tworzą na co dzień mieszkańcy gminy Topólka. Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej jest kontynuacją działań podejmowanych w ramach realizacji wcześniejszego dokumentu. Istotnym elementem programu jest zatem dalsze wprowadzanie w życie działań mających na celu z jednej strony podnoszenie świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy w rodzinie oraz promowanie metod wychowawczych bez używania przemocy, a z drugiej strony zapewnienie ochrony i udzielanie pomocy osobom dotkniętym przemocą domową, a także upowszechnianie informacji o możliwościach i formach udzielania pomocy zarówno osobom dotkniętym przemocą, jak i stosującym przemoc domową.

2. Podstawy prawne

Konieczność podejmowania działań zapobiegających przemocy domowej wynika z zapisów ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 901 z późn. zm) oraz ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 803).

Pozostałe akty prawne wspomagające podejmowanie działań na rzecz osób dotkniętych przemocą domową i osób stosujących przemoc domową to:

Akty prawa krajowego:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku;
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
- Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy;
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego.

Rozporządzenia wykonawcze:

•Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

•Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie wzoru zaświadczenia o zgłoszeniu się do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową lub w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową oraz wzoru zaświadczenia o ukończeniu tych programów a także wzorów pouczeń w związku z uczestnictwem osób stosujących przemoc domową w tych programach.

•Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla osób doznających przemocy domowej oraz wymagań kwalifikacyjnych wobec osób zatrudnionych w tych ośrodkach.

•Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie zespołu monitorującego do spraw przeciwdziałania przemocy domowej.

•Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową.

•Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 21 czerwca 2023 r. w sprawie wzoru pouczenia rodziców, opiekunów prawnych lub faktycznych dziecka, któremu pracownik socjalny zapewnił ochronę w sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą domową.

•Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 sierpnia 2023 r. w sprawie określenia wzoru i sposobu udostępniania urzędowego formularza wniosku o zobowiązanie osoby stosującej przemoc domową do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub o wydanie zakazu zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, lub zakazu zbliżania się do osoby doznającej przemocy domowej, lub zakazu kontaktowania się z osobą doznającą przemocy domowej, lub zakazu wstępu na teren szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, lub obiektu sportowego, do których uczęszcza osoba doznająca przemocy domowej, miejsca pracy lub innego miejsca, w którym zwykle lub regularnie przebywa osoba doznająca przemocy domowej, i przebywania na tym terenie.

•Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.

•Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 29 sierpnia 2023 r. w sprawie wzoru zaświadczenia lekarskiego o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy domowej.

•Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 sierpnia 2023 r. w sprawie określenia wzoru i sposobu udostępniania urzędowego formularza wniosku o zobowiązanie osoby stosującej przemoc domową do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub o wydanie zakazu zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, lub zakazu zbliżania się do osoby doznającej przemocy domowej, lub zakazu kontaktowania się z osobą doznającą przemocy domowej, lub zakazu wstępu na teren szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, lub obiektu sportowego,

do których uczęszcza osoba doznająca przemocy domowej, miejsca pracy lub innego miejsca, w którym zwykle lub regularnie przebywa osoba doznająca przemocy domowej, i przebywania na tym terenie.

- Uchwała Nr LI/313/23 Rady Gminy Topólka z dnia 28.06.2023 r. w sprawie określania trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego.

- Gminny Program profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomani w Gminie Topólka.

- Krajowy program przeciwdziałania przemocy na lata 2024-2030

3. ADRESACI PROGRAMU

Program skierowany jest do mieszkańców Gminy Topólka w tym:

1) osób doznających przemocy domowej, w tym:

a) małżonka, także w przypadku gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,

b) wstępnych i zstępnych oraz ich małżonków,

c) rodzeństwo oraz ich wstępnych, zstępnych i ich małżonków,

d) osobę pozostającą w stosunku przysposobienia i jej małżonka oraz ich wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,

e) osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,

f) osobę wspólnie zamieszkującą i gospodarującą oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,

g) osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania,

h) małoletniego – wobec których jest stosowana przemoc domowa;

2) sprawców przemocy w rodzinie;

3) osób stosujących przemoc domową;

4) świadków przemocy domowej;

5) przedstawicieli instytucji i służb zobowiązanych do udzielania pomocy w sytuacji przemocy;

6) społeczności lokalnej.

Program adresowany jest do rodzin i osób, które ze względu na przemoc domową wymagają wsparcia społecznego, osób stosujących przemoc domową, świadków przemocy w rodzinie, osób zagrożonych przemocą, dzieci i młodzieży, przedstawicieli instytucji, organizacji i służb zobowiązanych do udzielania pomocy w sytuacji przemocy, społeczności lokalnej.

4. MIEJSCE REALIZACJI PROGRAMU

Obszar Gminy Topólka.

Gmina Topólka jest gminą rolniczą z funkcją turystyczną. Na jej terenie działają podstawowe instytucje administracyjne i gospodarcze o niewielkim stanie zatrudnienia. Są to: Urząd Gminy, 2 szkoły podstawowe, oddział Kujawsko- Dobrzyńskiego Banku Spółdzielczego, Zakład Opieki Zdrowotnej, Spółdzielnia Świt, 3 większe zakłady produkcyjno-handlowe. Głównym źródłem utrzymania jest praca we własnych gospodarstwach rolnych.

Gminę zamieszkuje 4 662 mieszkańców zameldowanych na pobyt stały z czego mężczyźni stanowią 2 369 mieszkańców a kobiety 2 293 (stan na dzień 31.12.2023r.).

5. REALIZATORZY PROGRAMU I CZAS REALIZACJI

Gmina Topólka w 2021 roku realizowała zadania własne gminy z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Zespół

Interdyscyplinarny powołany został w 2023 roku, a w jego skład wchodzi przedstawiciele: jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty, kuratorzy sądowi, asystent rodziny.

Obsługę organizacyjno-techniczną zespołu zapewnia Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Topólce. Głównymi zadaniami ZI w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej są:

- tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej,
- realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej,
- integrowanie i koordynowanie działań podmiotów realizujących procedurę „Niebieskie Karty”,
- ochrona ofiar przemocy domowej głównie dzieci,
- praca z osobami dotkniętymi przemocą oraz z osobami stosującymi przemoc,
- prowadzenie poradnictwa, interwencji, działań informacyjno-profilaktycznych.

5.1 Zasoby instytucjonalne w obszarze pomocy rodzinie dotkniętej przemocą

Na terenie gminy Topólka funkcjonuje sieć wsparcia instytucjonalnego. Obecnie osoby dotknięte lub zagrożone przemocą domową mieszkające w Gminie Topólka mogą skorzystać ze wsparcia instytucjonalnego podmiotów działających w Gminie Topólka oraz na obszarze Powiatu Radziejowskiego:

- Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Topólce,
- Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Topólce,
- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Topólce,
- Ośrodek Zdrowia na terenie Gminy Topólka,
- Placówki systemów oświatowych na terenie Gminy Topólka,
- Sąd Rejonowy w Radziejowie,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Radziejowie,
- Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna w Radziejowie,
- Posterunek Policji w Topólce,
- Komenda Powiatowa Policji w Radziejowie,
- Prokuratura Rejonowa w Radziejowie.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej w Gminie Topólka na lata 2024-2030 będzie realizowany przez instytucje zobligowane do działań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej:

Tabela 1 Zasoby instytucjonalne w ramach realizacji Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Topólce	Diagnoza przemocy;
	Poradnictwo;
	Realizacja procedury „Niebieskie Karty”;
	Udzielanie wsparcia finansowego i rzeczowego;
	Prowadzenie Pracy Socjalnej;
	W ramach Punktu Wsparcia Rodziny udzielanie pomocy psychologa, mediatora i terapeuty uzależnień;
	Telefon wsparcia psychicznego;
	Prowadzenie działań informacyjnych dotyczących zjawiska przemocy, możliwych form pomocy w ramach instytucji działających na rzecz przeciwdziałania przemocy;
Gminna Komisja Rozwiązywania	Realizacja działań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu

Problemów Alkoholowych	alkoholizmowi oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.
Oświata	Diagnoza przemocy;
	Realizacja procedury „Niebieskie Karty”;
	Realizacja projektów profilaktycznych podejmujących problematykę przemocy działań edukacyjnych służących wzmocnieniu metod opiekuńczych i wychowawczych;
	Udział w kampaniach edukacyjno-informacyjnych.
	Realizacja działań edukacyjnych służących wzmocnieniu metod opiekuńczych i wychowawczych;
Policja	Realizacja procedury „Niebieskie Karty”;
	Monitorowanie sytuacji rodziny z problemem przemocy;
	Podejmowanie interwencji w przypadku naruszenia przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
	Podejmowanie działań profilaktycznych dotyczących problemu przemocy;
	Prowadzenie pracy z osobami wskazanymi jako stosujące przemoc domową.
Ochrona Zdrowia	Diagnoza przemocy;
	Realizacja procedury „Niebieskie Karty”;
	Prowadzenie edukacji z zakresu profilaktyki zdrowotnej oraz wpływu stosowania przemocy na rozwój i stan zdrowia dziecka;
Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz grupy robocze	Diagnozowanie problemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
	Odbywanie wspólnych wizyt monitorujących sytuację w miejscu zamieszkania rodziny z problemem przemocy przez osoby z różnych instytucji zaangażowanych w pomaganie a przede wszystkim pracownika socjalnego i dzielnicowego;
	Inicjowanie interwencji w środowiskach dotkniętych przemocą w rodzinie;
	Rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
	Inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc;
	Podejmowanie i inicjowanie działań z zakresu profilaktyki i edukacji społecznej poprzez podniesienie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie;
	Podejmowanie i inicjowanie działań z zakresu poradnictwa, w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych, alternatywnych wobec stosowania przemocy metod i kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie oraz w stosunku do grup ryzyka, np. małoletnich w ciąży;
	Zrealizowanie diagnozy zjawiska przemocy w rodzinie na obszarze Gminy Topólka.
	Podejmowanie i inicjowanie działań zmierzających do uświadomienia obowiązków i kompetencji służby zdrowia i oświaty w zakresie przeciwdziałania zjawisku przemocy w rodzinie
	Tworzenie i zwiększenie zakresu działań oraz dostępności do lokalnych telefonów informacyjnych dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie.
	Zapewnienie schronienia dla osób doznających przemocy domowej.
	Rozpowszechnianie informacji na temat działań korekcyjno – edukacyjnych.
	Udział osób zajmujących się problemami przemocy w szkoleniach i warsztatach pogłębiających wiedzę z zakresu przemocy i udoskonalających umiejętności pracy z osobami uwikłanymi w przemoc.
	organizowanie wspólnych spotkań pracowników z różnych instytucji i organizacji w celu poznawania wzajemnych kompetencji, usprawnienia systemu przepływu informacji, wymiany doświadczeń i doskonaleniu współpracy. Podnoszenie poziomu współpracy między instytucjonalnej.

	Współpraca pomiędzy organami samorządu terytorialnego, a kościołami na terenie Gminy Topólka.
	Zabezpieczenie przed skutkami wypalenia zawodowego osób pracujących z osobami stosującymi przemoc i/ lub z osobami doświadczającymi przemocy – realizacja superwizji.

Źródło: Opracowanie własne.

ROZDZIAŁ II. CZĘŚĆ PROGRAMOWA

1. OPIS PROBLEMU

Na przestrzeni ostatnich lat na terenie Gminy Topólka zaobserwowano, że mieszkańcy tej gminy spotykają się z problemem przemocy domowej.

Liczba mieszkańców w Gminie Topólka wynosi 4662 mieszkańców zameldowanych na pobyt stały (stan na dzień 31.12.2023 r.). Z analizy danych statystycznych wynika, że w przeważającej większości osobami narażonymi na doznawanie przemocy są kobiety natomiast mężczyźni wskazywani są jako osoby stosujące przemoc domową.

Przemoc to najczęściej spotykana forma agresji interpersonalnej. Wciąż jednak jest to zjawisko trudne do oszacowania. Osoby doznające przemocy najczęściej ukrywają fakt bicia i wykorzystywania przed otoczeniem, rzadko również decydują się na fachową pomoc któreś z zajmujących się tym problemem instytucji. Z analizy poniższych danych wynika, iż coraz więcej osób decyduje się na podjęcie terapii oraz korzystanie ze wsparcia psychologicznego jako jednej z form sprzyjającej zmianie postaw wobec przemocy oraz jako forma radzenia sobie w trudnych sytuacjach kryzysowych a zwłaszcza w sytuacji przemocy w rodzinie.

Złożoność i stopień skomplikowania formalnych jak i emocjonalnych relacji rodzinnych sprawia też, że instytucje nie są często w stanie wniknąć w dotkniętą problemem rodzinę i skutecznie interweniować w przypadku kryzysu. Incydenty przemocy wewnątrzrodzinnej są dość łatwe do ukrycia w początkowej fazie występowania. Trzeba podkreślić, iż przemoc nie jest rozwiązaniem konfliktów rodzinnych i bezpośrednia reakcja na nią, jak również długotrwałe jej skutki przyczyniają się do wewnętrznego rozbicia rodziny. Z tego powodu ważne jest by osoba doznająca przemocy w miarę możliwości jak najszybciej uzyskała dostęp do profesjonalnego wsparcia psychologicznego. Coraz częściej reakcję na przemoc analizuje się w kategoriach urazu psychicznego, który czyni jednostkę bezsilną, rodzi się strach i poczucie zagrożenia.

Wyodrębniono trzy typy zaburzeń powstałych w wyniku działania urazu:

- zaburzenia pourazowe- czyli odtwarzanie urazu w postaci natrętnych wspomnień- pojawiają się w okresie do sześciu miesięcy od zakończenia działania agresora pod postacią: odrętwienia uczuciowego, izolowania się od ludzi, "wybuchu" strachu, paniki, agresji, trudności z koncentracją, często się z tym lęk, depresja,

- zaburzenia adaptacyjne- występują, gdy doświadczenie miało charakter psychospołeczny – pojawiają się w okresie jednego miesiąca od zdarzenia, ich objawy to: lęk, depresja, poczucie niemożności opanowania, ograniczona zdolność pokonywania codziennych trudności,

- zaburzenia dysocjacyjne- rozpoznawane, gdy po przeprowadzeniu badań medycznych nie stwierdza się przyczyn organicznych- zaburzenia te można określić, jako przekształcenie nierozwiązanych problemów w objaw fizyczny.

Trudna do zrozumienia niemożność uwolnienia się od przemocy, a także utrzymujące się czasem wiele lat trudności w funkcjonowaniu i lęk, mimo odseparowania się sprawcy i braku realnego zagrożenia – to charakterystyka sytuacji psychologicznej ofiar przemocy domowej.

Wspominając o osobach doznających przemocy nie można zapomnieć o osobach stosujących przemoc, dla nich również przewidziana jest pomoc psychologiczna w formie oddziaływań korekcyjno- edukacyjnych jak również działań terapeutycznych. Wsparcie to polega między innymi na:

- powstrzymaniu osoby stosującej przemoc domową przed dalszym stosowaniem przemocy;
- rozwijaniu umiejętności w zakresie wychowania dzieci bez używania przemocy;
- uznaniu przez osobę stosującą przemoc domową swojej odpowiedzialności za stosowanie przemocy;
- zdobyciu i poszerzeniu wiedzy na temat mechanizmów powstawania przemocy domowej;

- zdobyciu umiejętności komunikowania się i rozwiązywania konfliktów w rodzinie bez stosowania przemocy;

- uzyskanie informacji o możliwościach podejmowania działań terapeutycznych.

Z przedstawionych danych wynika, że następuje wzrost zainteresowania tą formą wsparcia, w szerszej perspektywie działania te, mają na celu kształtowanie prawidłowych postaw zgodnych z normami społecznymi.

Z danych Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Topólce wynika, iż o podjęcie działań w stosunku do osób podejrzewanych o nadużywanie alkoholu w roku 2022 wpłynęło 16 wniosków a w roku 2023 - 13 wniosków. W większości przypadków w rodzinach tych występuje zjawisko przemocy. Z analizy danych Posterunku Policji w Topólce wynika, że znaczna większość interwencji policji spowodowana jest nadmiernym spożywaniem alkoholu, który doprowadza do konfliktów i destabilizacji życia rodzinnego. Wielokrotnie po tych interwencjach zakładana jest "Niebieska Karta". Problem alkoholowy jest jednym z głównych czynników przyczyniających się do agresywnych zachowań. W tych przypadkach konieczne jest by osoby stosujące przemoc w pierwszej kolejności podjęły leczenie odwykowe, a w późniejszym etapie uczestniczyły w programie korekcyjno- edukacyjnym.

Na przestrzeni lat 2022-2023 w gminie Topólka odnotowano przypadki przemocy domowej. W roku 2022 w 7 rodzinach prowadzona była procedura "Niebieskiej Karty", natomiast w roku 2023 w 3 rodzinach . Otwarcie się na problem przemocy, jak również fakt rosnącego zainteresowania zjawiskiem przemocy, o którym szeroko dyskutują media, ułatwia tym osobą podjęcie działań zmierzających do poprawy własnej sytuacji. Osoby doznające przemocy coraz chętniej korzystają z uczestnictwa w grupach wsparcia, poradnictwa psychologicznego.

Dane statystyczne dotyczące przemocy w rodzinie:

Tabela nr 1 Przemoc w rodzinie w ujęciu statystycznym na terenie gminy Topólka w latach 2022 – 2023

Przemoc w rodzinie	Rok 2022	Rok 2023
Liczba sporządzonych Niebieskich Kart (dane Posterunek Policji w Topólce)	7	3
Interwencje Policji dotyczące przemocy domowej	32	20
Liczba zatrzymanych sprawców przemocy domowej	3	7
Liczba sprawców przemocy domowej będących pod wpływem alkoholu	32	20
Liczba osób korzystających ze wsparcia terapeuty	10	14

Tabela nr 2 Liczba objętych działaniami GKRPA w Topólce w ujęciu statystycznym

Liczba wniosków	Rok 2022	Rok 2023
Liczba wniosków które wpłynęły do GKRPA w związku z podejrzeniem nadużywania alkoholu	16	13

Tabela nr 3 Procedura Niebieskiej Karty – dane statystyczne

Liczba rodzin, w których występuje lub istnieje podejrzenie przemocy domowej	Rok 2022		Rok 2023	
		7		3
Liczba sprawców	7		3	
W tym	kobiety	1		0
	mężczyźni	6		3
Liczba ofiar	7		3	
tym	Kobiety	6		3
	Mężczyźni	1		0

	dzieci	0	
Liczba sporządzonych Niebieskich Kart C przez Zespół Interdyscyplinarny/Grupę Roboczą		7	3
Liczba sporządzonych Niebieskich Kart D przez Zespół Interdyscyplinarny/Grupę Roboczą		7	3

2. ZAŁOŻENIA PROGRAMOWE

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Program Ochrony Ofiar Przemocy Domowej w Gminie Topólka na lata 2024-2030 jest dokumentem opracowanym na podstawie wytycznych Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej.

Głównym założeniem jest kompleksowość i interdyscyplinarność działań ujętych w ramy sprawnie funkcjonującego systemu ukierunkowanego na wsparcie i ochronę osób doświadczających przemocy, edukację i pomoc w korygowaniu zachowań osób stosujących przemoc w rodzinie; edukację kadr instytucji zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz szeroko ujętą edukację społeczeństwa.

Podstawą działań systemowych są założenia, iż: przemoc domowa jest przestępstwem ściganym z urzędu, najważniejsze jest bezpieczeństwo osoby dotkniętej przemocą i zatrzymanie przemocy, bez tego pomoc jest zazwyczaj nieskuteczna, za przemoc zawsze odpowiedzialna jest osoba stosująca przemoc, zrozumiałe są wahania i niekonsekwencje w zachowaniu i decyzjach osób dotkniętych przemocą, bowiem jest to jeden z objawów doznawanych urazów oraz konsekwencja bycia osobą dotkniętą przemocą domową.

Przemoc domową należy rozpatrywać z wielu perspektyw w szczególności psychologicznej, prawnej, ekonomicznej, społecznej i moralnej. Z tego względu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie wymaga wieloaspektowego podejścia, a przede wszystkim systemowego, z zaangażowaniem wszystkich podmiotów zajmujących się bezpośrednio czy też pośrednio tym problemem.

Pojedyncza instytucja nie jest sama w stanie skutecznie rozwiązywać problemu przemocy domowej. Nieodzowna jest interdyscyplinarność pracy w tym zakresie poprzez ścisłą współpracę, łączenie działań, przepływ informacji, określenie wspólnego celu oraz przewidywanie efektów. Interdyscyplinarność jest podstawą skuteczności w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Aby skutecznie przeciwdziałać przemocy domowej niezbędna jest kompleksowość podejmowanych działań. Efektywność zapewni długofalowy system edukacji skierowany zarówno do grup zawodowych udzielających wsparcia, podejmujących interwencje i mających kontakt z osobami dotkniętymi przemocą jak również edukacja społeczna, mająca na celu przede wszystkim odkłamanie mitów i stereotypów, a także zmianę obyczajów i postaw sprzyjających i usprawiedliwiających przemoc domową.

Wzrost świadomości społecznej przyczyni się do zapobiegania przemocy, umożliwi szybsze reagowanie a także spowoduje, że osoby stosujące przemoc będą odczuwać brak akceptacji dla swoich działań, co znacznie zwiększy skuteczność w jej zapobieganiu oraz łagodzeniu jej następstw.

3. KIERUNKI PROGRAMU

Głównym celem Programu jest zwiększenie skuteczności działań w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej oraz ograniczenie zjawiska przemocy w Gminie Topólka. Na podstawie lokalnej diagnozy zjawiska przemocy w rodzinie na obszarze Gminy Topólka wraz z wskazaniem zasobów instytucjonalnych zdefiniowano cel główny i cele szczegółowe wraz z kierunkami działań. Warto podkreślić, że cele są spójne z obowiązującym od stycznia 2024 roku Rządowym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024 - 2030. Poniżej zostały one przedstawione. Do każdego celu wskazano kierunki działań zmierzające do jego realizacji oraz prognozy zmian wynikające z ich realizacji.

4. CEL GŁÓWNY

Zwiększenie skuteczności działań w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej oraz ograniczanie zjawiska przemocy w Gminie Topólka.

5. CELE SZCZEGÓŁOWE

1. **Cel szczegółowy 1:** Zwiększenie zasięgu działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej;

2. Cel szczegółowy 2: Zwiększenie dostępności wsparcia dla osób dotkniętych przemocą domową na obszarze Gminy Topólka i podniesienie efektywności pracy podmiotów zaangażowanych w działanie na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej;

3. Cel szczegółowy 3: Wzrost wykorzystania narzędzi przyczyniających się do zwiększenia skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową;

4. Cel szczegółowy 4: Podnoszenie poziomu kompetencji zawodowych pracowników realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz dalsza współpraca służb działających w sferze przemocy w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.

5.1: Zwiększenie zasięgu działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Zadanie 1. Upowszechnianie informacji z zakresu profilaktyki przeciwdziałania przemocy domowej.

– upowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy osobą dotkniętym przemocą domową.

Zadanie 2 . Zwiększenie poziomu wiedzy w zakresie przyczyn i skutków przemocy domowej.

– Przygotowywanie materiałów edukacyjnych z zakresu przemocy domowej m.in. obalających mity dotyczące przemocy domowej; opisujących mechanizmy przemocy; wskazujące metody wychowawcze bez użycia przemocy; informujące o możliwych formach pomocy i opublikowanie ich w mediach społecznościowych,

– Przygotowanie materiałów edukacyjnych informujących o przemocy domowej oraz dostępnych formach wsparcia i współpraca z parafiami należącymi do Gminy Topólka celu dystrybucji materiałów i treści na stronach parafii i ogólnodostępnych miejscach (np. stolik, gablota),

– Współpraca z organizacjami pozarządowymi polegająca na prezentowaniu materiałów zawierających treści edukacyjne z zakresu przemocy domowej w formie broszur, plakatów, ulotek podczas prowadzonych akcji np. Dzień Krwiodawstwa, Piknik rodzinny, Gminny Dzień Dziecka, Kino plenerowe, Gminne Dni Seniora.

Zadanie 3. Polepszenie jakości i zwiększenie podejmowanych działań w zakresie profilaktyki przeciwdziałania przemocy domowej.

– Spotkania z rodzicami w Szkołach Podstawowych na terenie Gminy Topólka poruszające tematykę z zakresu metod opiekuńczych i wychowawczych alternatywnych wobec stosowania przemocy oraz służących wzrostowi kompetencji rodziców i opiekunów w rodzinach zagrożonych przemocą.

Realizatorzy Celu:

- Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Topólce,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Topólce,
- Placówki oświatowo-wychowawcze.

Wskaźniki osiągnięcia celu szczegółowego 1:

Liczba rozkolportowanych ulotek i broszur, nakład informatorów, liczba kampanii społecznych, spotkań i wydarzeń prowadzonych na terenie Gminy Topólka, liczba osób biorących udział w ww. działaniach, liczba programów, ilość przeprowadzonych zajęć profilaktycznych z zakresu przemocy itp., ilość warsztatów doskonalenia umiejętności społecznych itp., liczba osób biorących udział w ww. działaniach.

Termin realizacji zadań celu szczegółowego 1.

Zadanie stałe, realizowane corocznie.

5.2. Cel szczegółowy 2: Zwiększenie dostępności wsparcia dla osób dotkniętych przemocą domową na obszarze Gminy Topólka i podniesienie efektywności pracy podmiotów zaangażowanych w działanie na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej;

Zadanie 1. Intensyfikacja działań podejmowanych przez podmioty i organizacje pozarządowe na rzecz wsparcia osób doznających przemocy domowej

– Funkcjonowanie nowo powołanego Zespołu Interdyscyplinarnego w Topólce.

- Udzielanie przez instytucje działające na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej specjalistycznego poradnictwa medycznego,psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego, terapii indywidualnej lub grupowej, pomocy w formie grup wsparcia lub innych grup samopomocowych.
- Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.
- Zapewnienie osobom doświadczającym przemocy w rodzinie całodobowego schronienia.
- Zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom doznającym przemocy domowej poprzez odizolowanie od osoby stosującej przemoc zgodnie z art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.
- Monitoring skuteczności działań na rzecz osób doznających przemocy domowej.

Realizatorzy Celu:

- Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Topólce,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Topólce,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów -Alkoholowych w Topólce,
- Placówki ochrony zdrowia,
- Komenda Powiatowa Policji w Radziejowie,
- Posterunek Policji w Topólce,

Wskaźniki osiągnięcia celu szczegółowego 2.:

Liczba porad udzielonych osobom lub rodzinom dotkniętym przemocą, liczba osób objętych poradnictwem, pomocą i wsparciem, liczba interwencji kryzysowych, liczba uczestniczących w programach, liczba wszczętych procedur Niebieskiej Karty,liczba osób dorosłych lub rodzin, którym udzielono bezpiecznego schronienia, liczba dzieci, które został odebrane z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą domową.

Termin realizacji zadań celu szczegółowego 2.

Zadanie ciągłe, realizowane.

5.3. Cel szczegółowy 3: Wzrost wykorzystania narzędzi przyczyniających się do zwiększenia skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową;

Zadanie 1. Poszerzenie działań skierowanych do osób stosujących przemoc domową

- rozpowszechnianie informacji o organizacjach pozarządowych działających na terenie powiatu radziejowskiego , które oferują pomoc osobom stosującym przemoc domową, w szczególności realizujących programy korekcyjno-edukacyjne i psychologiczno- terapeutyczne.

Zadanie 2. Interweniowanie i reagowanie służb w przypadku występowania przemocy domowej.

- Interwencja i podjęcie działań przez służby z uwagi na podejrzenie przemocy domowej poprzez stosowanie procedury „Niebieskie Karty”.
- Kierowanie osób stosujących przemoc do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych lub psychologiczno-terapeutycznych.

Wykorzystywanie instrumentów prawnych, które pozwalają na odizolowanie osoby dotkniętej przemocą od osoby stosującej przemoc.

Realizatorzy Celu:

- Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Topólce,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Topólce,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów -Alkoholowych w Topólce,
- Placówki ochrony zdrowia,
- Komenda Powiatowa Policji w Radziejowie,
- Posterunek Policji w Topólce,

- Sąd Rejonowy w Radziejowie,

Wskaźniki osiągnięcia celu szczegółowego 3.:

Liczba udzielonych porad, liczba programów, liczba osób stosujących przemoc w rodzinie objętych programami, liczba sporządzonych formularzy Niebieskich Kart przez przedstawicieli poszczególnych podmiotów wszczynających procedurę, liczba spraw zakończonych, liczba wszczętych postępowań oraz odmów wszczęcia w sprawach związanych z przemocą domową itp.

Termin realizacji działania celu szczegółowego 3.

Zadanie realizowane corocznie.

5.4 Cel szczegółowy 4: Podnoszenie poziomu kompetencji zawodowych pracowników realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz dalsza współpraca służb działających w sferze przemocy w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.

Zadanie 1. Podnoszenie i rozwijanie kompetencji służb działających w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej oraz zabezpieczenie przed skutkami wypalenia zawodowego osób pracujących z osobami stosującymi przemoc i z osobami doświadczającymi przemocy

- Szkolenia dla pracowników socjalnych oraz członków Zespołu Interdyscyplinarnego podnoszące kwalifikacje i kompetencje w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.
- Szkolenia/webinary dla nauczycieli i wychowawców związanych z problemem przemocy
- Szkolenia interdyscyplinarne z zakresu przeciwdziałania przemocy.
- Organizowanie interdyscyplinarnych szkoleń w celu podniesienia umiejętności pracy z osobami dotkniętymi problemem przemocy oraz skuteczniejszego radzenia sobie ze stresem.
- Szkolenia resortowe.

Realizatorzy Celu:

- Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Topólce,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Topólce,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów -Alkoholowych w Topólce,
- Posterunek Policji w Topólce,

Termin realizacji działań celu szczegółowego 4.

Zadanie realizowane corocznie.

6. BENEFICJENCI PROGRAMU

Wszelkie cele i działania zaplanowane do realizacji w ramach niniejszego programu mają służyć poprawie sytuacji rodzin dotkniętych przemocą, jak i ochronie rodzin zagrożonych przemocą.

Aby efektywnie zapobiegać problemowi przemocy domowej i zwalczać zachowania przemocowe, konieczne jest stworzenie spójnego i wielopoziomowego systemu pomocy osobom uwikłanym w przemoc, systemu opartego o aktywizację i rozwój zasobów lokalnych, zwłaszcza form pomocy oraz dostęp do specjalistów.

Program kierowany jest do osób dotkniętych przemocą w rodzinie, osób stosujących przemoc w rodzinie, świadków przemocy w rodzinie, osób zagrożonych przemocą, dzieci i młodzieży, przedstawicieli instytucji, organizacji i służb zobowiązanych do udzielania pomocy w sytuacji przemocy, społeczności lokalnej.

ROZDZIAŁ III. CZĘŚĆ DIAGNOSTYCZNA

1. POTRZEBY W SFERZE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ

1. Prowadzenie systemu informacji i edukacji w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.
2. Stałe doskonalenie zasobów kadrowych; wypracowanie i wprowadzenie procedur i monitorowanie przemocy domowej.
3. Wprowadzenie spójnego systemu współpracy i koordynacji pomiędzy podmiotami działającymi na rzecz rodzin dotkniętych przemocą domową.

4. Stałe monitorowanie, ewaluowanie oraz inicjowanie wprowadzania koniecznych zmian w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, edukacja społeczna.

5. Miejsca schronienia w związku z przemocą domową.

2. MONITOROWANIE, SPRAWOZDAWCZOŚĆ I ŚRODKI FINANSOWE NA REALIZACJĘ PROGRAMU MONITOROWANIE

Monitorowanie realizacji programu odbywać się będzie w oparciu o sprawozdawczość podmiotów zaangażowanych w jego realizację. Sprawozdania z realizacji Programu podmioty składają do dnia 31 stycznia Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Topólce.

2.1. SPRAWOZDAWCZOŚĆ

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Topólce do dnia 31 marca każdego roku przedkłada Wójtowi Gminy Topólka sprawozdanie z realizacji Programu.

2.2 FINANSOWANIE PROGRAMU

Program będzie finansowany ze środków budżetu gminy Topólka, dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej. Aktualnie na terenie gminy obowiązuje Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 – 2025 przyjęty uchwałą nr XXII/172/20 Rady Gminy Topólka z dnia 28 grudnia 2020 r. W związku z obszerną nowelizacją ww. ustawy wprowadzoną ustawą z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 535), konieczne jest przyjęcie przez Radę Gminy Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024 – 2030 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały. Program wyznacza kierunki działań podejmowanych przez Gminę na rzecz:

- osób doznających przemocy domowej,
- osób stosujących przemoc domową,
- mieszkańców Gminy Topólka,
- przedstawicieli instytucji zobowiązanych do działań w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.

Program zakłada łączenie ze sobą aktywności w obszarach inicjowania, rozwijania różnorodnych form pomocy dla osób doznających przemocy domowej, doskonalenia współpracy interdyscyplinarnej z tworzeniem warunków sprzyjających wzrostowi świadomości i wrażliwości społecznej, co stanowi podstawę budowania spójnego oraz funkcjonalnego systemu oparcia społecznego dla osób doznających przemocy domowej. Zadania w ramach Programu realizowane będą zarówno przez organy administracji samorządowej, jak również podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. W związku z powyższym podjęcie stosownej uchwały jest uzasadnione.